

România nu a reușit sa elimine dubla impunere pentru majoritatea cazurilor închise în 2019

România a soluționat în 2019 mai puține proceduri de acord reciproc (MAP) decât în 2018, arata ultimul raport al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economica. Prin comparație, în 2018, rata de soluționare a fost de 14%, iar în 2019 de doar 10,2%, procentul României situându-se sub media UE, de 33,7%. O rata de soluționare scazuta înregistrează și Ungaria (20%) și Polonia (21,13%). În plus, majoritatea spețelor rezolvate de România nu au eliminat dubla impunere.

Procedura de acord reciproc (MAP) reprezinta un mecanism de soluționare a litigiilor fiscale transfrontaliere, ce poate fi utilizat atunci când doua jurisdicții (state) nu se pun de acord asupra interpretării sau aplicării unor reguli fiscale sau dispoziții ale Tratatului privind evitarea dublei impunerii. Pentru a înțelege miza acestor proceduri, trebuie sa avem în vedere ca dubla impunere internaționala poate rezulta atunci când doua administrații fiscale încearca sa impoziteze aceleași tranzacții sau activități. Altfel spus, fiecare stat încearca sa traga catre propriul buget banii din impozitele realizate de același contribuabil, trecându-l la baza sa impozabila, în detrimentul celuilalt.

Acum, când competiția pentru atragerea de venituri fiscale este tot mai agresiva, din ce în ce mai multe state

analizeaza cu atenție locul în care se impoziteaza tranzacțiile, în încercarea de a maximiza valoarea celor impozitate în statul respectiv.

Evident, direct afectate în aceasta competiție sunt companiile, care platesc impozit pentru aceeași tranzacție în doua state diferite. Aici intervine procedura de acord reciproc, care pune statele la aceeași masa cu contribuabilul. Cum un stat poate avea un interes financiar mai mare decât celalalt, contribuabilul își poate gasi, astfel, un partener, care sa îl sprijine în litigiul internațional.

În viitor, OECD își propune sa vina și mai mult în sprijinul companiilor și sa puna un accent și mai mare pe utilizarea acestor proceduri – dovada și Instrumentul Multilateral pentru Modificarea Tratatelor de Evitare a Dublei Impuneri.

Pentru a produce efectele dorite pentru părțile implicate, companii și jurisdicții, aceasta procedura trebuie sa funcționeze cât mai eficient.

Daca analizam datele Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economica (OECD), România înca mai are de lucru la eficientizarea soluționarii procedurii de acord reciproc. Din șapte acorduri închise în anul 2019 în România, doua s-au închis prin respingerea accesului la procedura, unul prin retragerea contribuabilului, iar altul a fost rezolvat intern (unilateral). Restul de trei acorduri soluționate, care vizau prețurile de transfer, nu au eliminat total dubla impunere. Prin urmare, din cele șapte acorduri, niciunul nu a reușit sa elimine dubla impunere. În schimb, vecinii noștri, Polonia și Bulgaria, au avut mai multe cazuri rezolvate prin acord bilateral de eliminare completa a dublei impozitari.

În plus, daca privim statistica OECD îndeaproape, constatam ca, per total, numarul de cazuri intrate în procedura de acord amiabil a crescut pâna la 2.700 în 2019, într-un ritm destul de accelerat, de aproximativ șapte proceduri inițiate în fiecare zi. De altfel, numarul cazurilor MAP aproape s-a dublat din 2016 și se așteapta ca aceasta tendința sa continue, în ciuda crizei sanitare.

La nivel global, s-a înregistrat și o creștere a numarului de spețe soluționate – cu 70% mai multe în 2019 decât în 2016. În sfera prețurilor de transfer, autoritațile și-au marit capacitatea de soluționare a procedurii de acord amiabil, închizând în 2019 cu 50% mai multe proceduri amiable decât în 2016.

OECD mai spune ca aproximativ 85% din MAP-urile încheiate pentru cazurile de prețuri de transfer în 2019 au rezolvat complet problema (comparativ cu 80% în 2018), iar timpul de soluționare a acestora a scazut și el, pâna la o medie de 25 de luni.

În concluzie, ce ar fi de facut? Tehnic, avem de recuperat atât decalajul privind rata de proceduri soluționate (de la 10,2% la 33,7 % media UE), cât și pe cel privind intervalul de timp în care se realizeaza soluționarea procedurilor (de la 86 de luni în Romania la 25 de luni, media OECD).

Dar, pentru a atinge acest nivel, este esențiala implicarea autoritaților fiscale din România în eficientizarea acestui proces și în derularea unui dialog cu alte state pe tema procedurii de acord reciproc.

Acest demers este important pentru buget (doar anul trecut, Fiscul a stabilit suplimentar în sarcina contribuabililor verificați, prin majorarea bazei impozabile, peste 166 de milioane de euro), pentru poziționarea noastră în raport cu alte state, dar, mai ales, pentru a da încredere companiilor, contribuabililor, ca se pot obține rezultate reale și în România.